

7.

TÖRÖKSZENTMIKLÓS VÁROS POLGÁRMESTERÉTŐL

ELŐTERJESZTÉS

A Képviselő-testület 2019. december 19. napján tartandó **rendes nyilvános** ülésére

Előterjesztő megnevezése:	Markót Imre polgármester
Iktatószám:	TM/1028-249/2019.
Tárgy:	Éves tájékoztató a volt VEGYTEK telephely környezeti kármentesítési helyzetéről
Előterjesztés jellege:	Rendelet-tervezet, Határozat-tervezet , Tájékoztató , Beszámoló
Döntéshozatal:	egyszerű többség
Melléklet:	1 db tájékoztató
Készítette:	László Tamás Okleveles környezetmérnök, Környezetvédelmi szakterület vezető - Golder Associates (Magyarország) Zrt -. Tichy Bernadett Környezetvédelmi ügyintéző
Véleményezésre megküldve:	A Képviselő-testület Pénzügyi és Városfejlesztési Bizottsága Szociális, Egészségügyi és Sport Bizottsága részére
Törvényességi véleményezésre bemutatva:	2019. december 06.

Tisztelt Képviselő-testület!

Az előző évekhez hasonlóan 2019. évben is szükséges a Képviselő-testület tájékoztatása, a 2010. március 8-án önkormányzati tulajdonba került 5200 Törökszentmiklós, Dózsa Gy. út 15/a. szám alatti 11,96 ha területű volt VEGYTEK telephely környezeti kármentesítés előrehaladásáról.

A telephely eredetileg a VEGYTEK Vállalat (Vegyipari Termelőeszköz Kereskedelmi Vállalat) által az 1970-es évek második felében épített és üzemeltetett vegyi anyagtárolásra, raktározásra, átféjtésre alkalmas létesítmény volt, mely 1998 májusában felszámoló biztoson keresztül került a REWOS Kft. tulajdonába.

A helyszínen sokféle folyékony és szilárd halmazállapotú vegyi anyagot forgalmaztak és tároltak. A vegyi áruk döntően vasúton érkeztek a telephelyre, a közúti beszállítás nem volt jelentős. A vasúti anyagátfejtés helyszíneinek egy része nem volt betonozott, így az esetleges elcsepegéskor, elfolyáskor közvetlenül a földfelszínre juthatott a vegyi anyag, mely a talajvízbe szivároghatott. A korábbi időszakban, amikor az anyagok tárolása hordókban történt, a göngyöleg mosása műszaki védelem nélkül zajlott, ami szintén jelentős mennyiségű szennyezőanyag környezetbe kerülését eredményezhette. A talaj és a talajvíz elszennyeződését a műszaki védelem hiánya, a csatornák tömítetlensége, a mérgeknek nem megfelelő szigetelése okozták. A feltárt szennyeződések fő gócpontjai a régi lefejtő (hordós tároló) valamint az új vasúti lefejtő és tartálpark környezetében jelölhető ki.

Többszöri tulajdonos váltás után a telephely végül is Törökszentmiklós Város Önkormányzatának (5200 Törökszentmiklós, Kossuth Lajos u. 135.) tulajdonába került 2010. márciusban.

Az önkormányzat tulajdonába került telephely kármentesítésével kapcsolatosan az akkori Közép-Tisza –Vidéki Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség (továbbiakban: KÖTI KTVF), a 2010. június 28-án kelt 398-17-2010. számú határozatával az új tulajdonost, részletes tényfeltárás elvégzésére kötelezte, mely dokumentációt a GOLDER ASSOCIATES (Magyarország) Zrt. (1021 Budapest, Hűvösvölgyi út 54.) készítette el. A KÖTI KTVF az elkészített tényfeltárási záró dokumentációt és a műszaki beavatkozási tervet elfogadta és a műszaki beavatkozást próbaüzem jelleggel elrendelte. A próbaüzem során készített jelentést és a beavatkozási tervet a Jász- Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztálya a JN/KTF/01009-14/2015. számú határozatával elfogadta és rendelte a kármentesítést.

A Golder Associates (Magyarország) Zrt. a JN/KTF/1009-14/2015 számú, a kármentesítést elrendelő határozat értelmében szükséges monitoring tevékenység mintavételét és analitikai vizsgálatait elvégezte, az erről készült jelentés a Hatósághoz benyújtásra került. A kármentesítést elrendelő határozat teljesítésének ügyében Golder Zrt. a Hatóságnál eljár és hiánypótlás keretében a JNSZM KH felé a munkák előrehaladásáról tájékoztatás került benyújtásra.

A területen a kármentesítés megkezdéséhez (alulúszó fázis eltávolításához, illetve a visszamaradt oldott klórozott alifás szennyeződés kezelésére) és a talajvízben visszamaradt szennyeződés koncentrációjának változására és esetleges elmozdulásának észlelésére a próbaüzemhez szükséges kutak kiépítésén túl további kutak kiépítése vált szükségessé.

A volt Vegytek telephely területén a folyamatban levő kármentesítési munkákhoz kapcsolódóan a tervezett létesítmények vízjogi létesítési engedélyezési tervdokumentációját a Golder Associates (Magyarország) Zrt. elkészítette, illetve ehhez kapcsolódóan részletes geofizikai felmérés történt a felszín alatti szennyezettség és a földtani közeg pontosítására, a tervezett alulúszó eltávolító kutak helyének pontosabb kijelölésére. A benyújtott tervet a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság 2017. október 30-n kelt határozatával elfogadta és 36600/4399-7/2017 számon vízjogi létesítési engedélyt adott.

A műszaki beavatkozási terv alapján megszületett határozat két ütemre bontja a feladatokat. A kötelezés első ütemében meghatározott feladatokat szükséges megvalósítani a projekt keretében.

Ennek érdekében 2017. évben elkészültek a kutak vízjogi létesítési engedélyei, melyek 2017. év végén lettek jogerősek. A kötelező határozat módosítása lett kezdeményezve 2017. évben, amely 2018 januárjában érkezett meg.

A Törökszentmiklós területén a volt Vegytek telephelyen visszamaradt felszín alatti szennyeződéssel kapcsolatban elrendelt kármentesítés alapján, a telephelyen a kármentesítési műtárgyak kiépítése, a kármentesítés I. ütemének elvégzése és dokumentálása szükséges az alábbiaknak megfelelően:

- 4 db DNAPL kitermelő kút létesítése /112 fm)
- 28 db kúthármas, 6db kútötös és 4 db monitoring kút kiépítése (összesen 1014 fm) a tervezett injektálások és mintavételek elvégzéséhez
- Beavatkozáshoz használni kívánt, konténerben a helyszínre szállított kármentesítő berendezés telepítése, a hozzá tartozó szerelvényekkel
- Kiépítést követően vízjogi üzemeltetési engedélyezési tervdokumentáció elkészítése
- A kármentesítés I. ütemének részeként DNAPL visszanyerése a termelő kutakból
- Monitoring vizsgálatok elvégzése és dokumentálása a telephelyen és környezetében kiépített monitoring kutakból/lakossági kutakból (47 db pontból)
- Kármentesítési záró dokumentáció összeállítása az I. ütemről, szennyezőanyag transzport modell felülvizsgálata és dokumentálása
- A telephelyen tervezett barnamezős beruházáskor a bontási munkákhoz (betonmedencék, tartályok, műtárgyak) kapcsolódóan környezetvédelmi művezetés, mintavétel elvégzése.

Ez utóbbi azért került a műszaki dokumentációba, mivel a tervezett fejlesztésekhez a Környezetvédelmi Hatóság azzal a feltétellel járult hozzá, hogy a kibontott anyagok (beton, föld, stb.) vizsgálatára kerüljön sor a újrahasznosítás, vagy elszállítás előtt, hogy ki legyen zárva, hogy az új épületek, építmények alá szennyezett anyag kerüljön beépítésre.

A tervezett kármentesítési tevékenységre 2018. november végén kiírásra került a közbeszerzési eljárás, melyre 2018. december közepéig érkeztek be az ajánlatok. A beérkezett ajánlatok formai és tartalmi értékelését követően került meghatározásra a nyertes ajánlattévő, és kezdi el - szerződéskötés után- a kivitelezést.

A kármentesítés első szakaszára - közbeszerzési kiírás szerint- szűk egy év került meghatározásra, így 2019. év végére, 2020. év elejére –szerződéskötéstől függően- a tervezett beavatkozás megvalósul. Ezzel a telepen elvégzésre kerül az elsődleges kármentesítés, illetve meg lesz akadályozva, hogy a későbbiek során ez tovább terjedjen a telephelyen kívülre.

Tisztelt Képviselő Testület!

Kérem az előterjesztés megvitatását és határozati javaslat elfogadását.

Törökszentmiklós, 2019. december 06.

Markót Imre
polgármester

...../2019. (XII.....) Kt.

H a t á r o z a t

Tájékoztató a volt VEGYTEK telep környezeti kármentesítési helyzetéről

Törökszentmiklós Városi Önkormányzat Képviselő-testülete a volt VEGYTEK telephely környezeti kármentesítési helyzetéről szóló tájékoztatót megismerte és azt elfogadta.

Erről értesül:

1. Markót Imre polgármester
2. Dr. Monoki Bernadett aljegyző
3. Hatósági Osztály
4. Műszaki Osztály
5. Irattár

K. m. f.

Markót Imre s. k.
polgármester

Dr. Monoki Bernadett s. k.
aljegyző

Tájékoztató

A Törökszentmiklós Önkormányzata által kiírt közbeszerzési eljárás nyertesének nyilvánított Békés Drén Kft. és alvállalkozója, a Golder Associates (Magyarország) Zrt. a volt Vegytek telephelyen visszamaradt felszín alatti szennyeződés kármentesítésével kapcsolatban 2019-ben az alábbi feladatokat végezte el:

- Féléves gyakorisággal monitoring vizsgálatok a területen kiépített monitoring kutakban, lakossági kutakban és az újonnan létesített észlelő pontokban. Az első féléves monitoring vizsgálatok dokumentációja elkészült, Hatósághoz benyújtásra került, a második féléves (október-november) mintavételek értékelése decemberben elkészül.
- A tenderkiírásban szereplő, pótlandó monitoring kutak újrafúrása megtörtént.
- A Videoton felé eső térrészen a mikrobiológiai barrier injektáló kútjai (I1-I18) elkészültek, a jövőben a rendszer üzemeltetésére alkalmas bioreaktor (konténerben telepítve) később (2019. vége – 2020. eleje) kerül leszállításra.
- A Gorkij utca felőli részen levő mikrobiológiai reaktív zóna injektáló kútjai 2019. november 30-ig elkészülnek a megjelölt 5 különböző mélységtartományban.
- A forrásterületen kiépült a 4db, az alulúszó eltávolítására alkalmas termelő kút. Az eddigi üzemeltetés során (minimum 2heti gyakorisággal történő észlelés, és alulúszó kitermelés, illetve ennek intenzifikálása injektálással) 2019. november végéig közel 250 liter alulúszó fázis került eltávolításra.

A területen végzett helyszíni mérések, vizsgálatok eredményei alapján az alábbi megállapítások tehetők:

- A maximális szennyezettség az „új lefejtő” környezetében, a megépített csarnok épületétől északra a vasúti sínek mentén észlelhető. Ezen a térrészen kiépített kutak közül a TK-6 jelzésű termelő kútból lehetett a legnagyobb mennyiségű alulúszó fázist (DNAPL) kitermelni. Emellett a térrészen még a CMT-1 és TK-4, 03/2 kutakban lehet alulúszó fázist észlelni, illetve ezen kutakból a fázisterméket (kisebb mennyiségben) visszanyerni.
- A korábbi „hordós tároló” környezetében levő észlelő pontokban alulúszó fázis jelenléte nem mutatható ki.
- Az oldott szénhidrogén szennyeződésben – a korábbi felmérésekkel megegyezően – a klórozott alifás szénhidrogének dominálnak. Maximális szennyezettség a vasúti sínpárok mellett észlelhető (CMT-6 és CMT-1, CMT-2 kúthármasok). A lakóingatlanok környezetében a szennyezettség jelentős, ezen a térrészen a klórozott szénhidrogének bomlástermékei dominálnak (diklór-etilén, vinil-klorid), szemben a forrásterületen észlelt szennyeződéssel, ahol a kiindulási termékek (triklór-etilén, perklór-etilén) koncentrációja a meghatározó.
- A lakóingatlanokon létesített ásott és fűrt kutak közül kizárólag a Gorkij 18. szám alatti kút mintavételére volt lehetőség. Az eredmények alapján továbbra is javasolt ezen kút vizének használatát (locsolási célú, állatok itatása) megtiltani. Ezen túlmenően – összhangban a korábbi jelentésekben és a kármentesítést elrendelő határozatban foglalt előírással – nem javasolt a lakóingatlan területén levő többi lakossági kút (ásott/fűrt kutak) használata, mert ezek egészségügyi kockázatot jelenthetnek, illetve a szennyeződés jövőbeni elmozdulását idézhetik elő.

A területen kiépített monitoring rendszer folyamatos karbantartása és állagmegóvása indokolt, ugyanis az ingatlanon közlekedő járművek és az építkezés során több kút megsérült/megsemmisült, amelyek újrafúrását/helyreállítását szükséges lehet elvégezni. A 2020. február végéig benyújtásra kerülő, a

